



OKRESNÁ PROKURATÚRA KOŠICE I
Mojmírova 5, 041 47 Košice 1

Číslo: 3 Pv 140/23/8802-12
EEČ: 2-63-851-2023

Košice I 28.11.2023

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: zločin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, odsek 3 písmeno d Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Košice I

Podľa § 215 odsek 1 písmeno e Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX

väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- zločin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, odsek 3 písmeno d Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

v presne nezistenom období a to najmenej od roku 2019 do 04.03.2023, v byte na ulici XXXXX v Košiciach, spôsobil fyzické a psychické utrpenie svojej manželke XXXXX, nar. XXXXX, trvale bytom XXXXX, a to bezdôvodným vyvolávaním hádok, verbálnymi útokmi, vulgárnym nadávaním a ponižovaním, poškodenú fyzicky napádal a to kopaním do brucha, bitím do oblasti chrbta a tváre, dusením z dôvodu neprimeranej žiarlivosti poškodenú obmedzoval v pohybe, zamykal dvere bytu a vymieňal zámky na bytových dverách, aby nemohla z bytu odísť, poškodenú kontroloval kam ide a s kým sa stretáva, zamedzoval jej telefonovanie, z dôvodu kontroly nad poškodenou jej premiestnil posteľ do kuchyne a neskôr do obývačky, zvesil dvere, aby ich nemohla mať zatvorené, pričom týmto svojím dlhodobým a intenzívnym správaním vyvolal u svojej manželky stopy a následky v zmysle zvýšenej úzkosti, strachovo-obavnej symptomatiky, zníženého sebaobrazu a sebavedomia

lebo obvinený nebol v čase činu pre nepričetnosť trestne zodpovedný.

Odôvodnenie:

Vyšetrovatelka Okresného riaditeľstva PZ v Košiciach, Odboru kriminálnej polície (ďalej len „vyšetrovatelka PZ“) uznesením pod ČVS: ORP-380/1-VYS-KE-2023 zo dňa 14.03.2023 podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začala trestné stíhanie pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a uznesením zo dňa 06.06.2023 podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vzniesla obvinenie XXXXX, nar. XXXXX, pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Dňa 08.11.2023 bola na tunajšiu prokuratúru doručená sťažnosť obvineného proti uzneseniu o vznesení obvinenia spolu so spisovým materiálom. Preskúmaním vyšetrovacieho spisu bolo zistené, že uznesenie vyšetrovatelky PZ ČVS: ORP-380/1-VYS-KE-2023 zo dňa 06.06.2023 je zákonné a vecne správne, z ktorého dôvodu bola sťažnosť obvineného zamietnutá. Zároveň však bolo zistené, že v danom prípade je dôvodný postup podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku.

O trestnej činnosti obvineného XXXXX svedčí presvedčivo najmä výpoveď poškodenej XXXXX, pričom skutočnosti ňou uvádzané v správaní obvineného deklarovali aj ostatní svedkovia, a to XXXXX a XXXXX, ktorí síce s poškodenou v spoločnej domácnosti už toho času nežijú, ale a v minulosti boli opakovane svedkami hrubého správania sa obvineného voči poškodenej.

Výsluchmi svedkov bolo preukázané konanie obvineného, ktorý poškodenej spôsobil jednak fyzické utrpenie, keď vo svojej výpovedi na viacerých miestach poškodená popísala, že ju obvinený udrel palicou a päťou do oblasti hlavy a niekoľko krát ju aj škrtil. Poškodená taktiež popísala neustále verbálne urážanie, osočovanie a ponižovanie, kedy jej obvinený adresoval vulgárne pomenovania, pričom jej aj roztrhal šaty a vyhodil ich z okna. Obvinený sa od poškodenej dožaduje pohlavného styku, ktorý mu ona umožní, avšak následnej jej vulgárne nadáva. Poškodená poukázala aj na nezmyselné žiarlivostné scény obvineného, ako ju sledoval z okna, bránil jej telefonovať a nemohla opustiť byt lebo vymenil zámky. V rozsiahlej výpovedi sa poškodená venovala aj zlému psychickému stavu obvineného, ktorý má obrátený nočný a denný režim a keď je v noci hore, tak jej nedovolí spať. Obvinený premiestnil posteľ poškodenej do kuchyne, aby ju mohol kontrolovať, avšak ona tam nevedela spať.

Výpoveď poškodenej objektivizuje znalecký posudok z oboru psychológie č. 19/2023 v ktorého záveroch znalec XXXXX konštatuje, že u poškodenej nebola zistená snaha úmyselne zavádzať, klamať, prípadne až nasilu kriviť realitu. U poškodenej bola na jej psychike zistená zvýšená úzkosť, vystupňovaná strachovo-obavová symptomatika, znížený sebaobraz a sebavedomie. Zdrojom týchto následkov má byť práve skutok, ktorý je predmetom tohto konania.

Z výpovedí svedkov a lekárskeho správ vyplýva, že obvinený je dlhodobou psychiatrickým pacientom a užíva medikamentóznou liečbu. Obvinený bol v minulosti opakovane hospitalizovaný na psychiatrickej klinike.

Zo záverov znaleckého posudku XXXXX, znalkyne z odboru psychológia č. 37/2023 vyplýva, že u obvineného sú prítomné znaky vysoko pravdepodobne svedčiace pre závažnú organicky zmenenú, paranoidnú poruchu osobnosti, t. z. trvalo patologicky nereálne a paranoidné obsahy v myslení pri organickom postihnutí mozgu, ktorej obsah sa prejavil aj na vyšetrovanom skutku. Znalkyňa taktiež uviedla, že v prípade obvineného je nutné psychiatrické vyšetrenie.

Na základe návrhu vyšetrovateľky PZ sudca pre prípravné konanie Mestského súdu Košice vydal príkaz na vyšetrenie duševného stavu obvineného XXXXX pod sp. zn. 7Tp 44/2023 dňa 25.08.2023. Následne bola uznesením vyšetrovateľky PZ zo dňa 21.09.2023 do konania pribratá znalkyňa z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatrie XXXXX.

Zo záverov jej znaleckého posudku č. 107/2023 okrem iného vyplýva, že obvinený je od roku 1992 evidovaný ako psychiatricky pacient a bola mu diagnostikovaná recidivujúca depresívna porucha ťažkého stupňa, bez psychotických príznakov. V roku 2010 bol počas hospitalizácie u obvineného popisovaná aj psychotická symptomatika (paranoidita, autoakuzácie, odklon od reality..). Stav obvineného je podľa zdravotnej dokumentácie dlhodobou rovnaký a nepriaznivý. Má predpísanú medikamentóznou liečbu, u ktorej možno predpokladať, že ju nemusí dodržiavať. Obvinený v čase skutku ako aj v súčasnej dobe trpí organickou paranoidnou poruchou osobnosti na podklade organických zmien v centrálnej nervovej sústave. Obvinený v čase spáchania skutku vzhľadom na svoj duševný stav nebol schopný adekvátne rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť a ovládať svoje konanie, jeho rozpoznanie a ovládanie schopnosti boli podstatne znížené až vymiznuté. Obvinený vzhľadom na svoj duševný stav nie je schopný dostatočne chápať zmysel trestného konania. Z hľadiska psychiatrického pobytu obvineného na slobode bez adekvátnej liečby by mohol byť nebezpečný pre spoločnosť, aktuálne chýba u obvineného náhľad na svoje ochorenie, prítomná je disimulácia, v správaní je nevypočítateľný, preto odporúča obvinenému uložiť ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou, pričom obvinený je aktuálne po niekoľko mesačnom preliečení v nemocnici.

Vzhľadom na vyššie uvedenú diagnózu, ktorá bola prítomná u obvineného aj v čase spáchania skutku, **obvinený nevedel ovládať svoje konanie a nevedel rozpoznať ani jeho protiprávnosť**, a teda možno vyvodiť právny záver, že je nepríčetný.

Nepríčetnosť, ako jednu z okolností vylučujúcich trestnú zodpovednosť, upravuje ustanovenie § 23 Trestného zákona, v zmysle ktorého *"kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný, ak tento zákon neustanovuje inak"*.

V zmysle ustanovenia § 215 ods. 1 písm. e) Trestného zákona prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne

zodpovedný.

Akceptujúc závery znaleckého posudku znalkyne z odvetvia psychiatrie bolo skonštatované, že obvinený je a aj v čase spáchania skutku bol **nepričetný**, pretože v zmysle ustanovenia § 23 Trestného zákona bolo naplnené tak biologické kritérium nepričetnosti (znalkyňou konštatovaná organická paranoidná porucha osobnosti na podklade organických zmien centrálnej nervovej sústavy), ako aj psychologické kritérium (absencia rozumovej/rozpoznávacej, ako aj ovládacej/určovacej zložky).

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že závery znalkyne z odvetvia psychiatrie korešpondujú s ostatnými vo veci zabezpečenými dôkazmi, a to znaleckým skúmaním z odboru psychológia, svedeckými výpoveďami a správami lekárskeho zariadenia.

V intenciách vyššie uvedeného mám za to, že zákonné podmienky pre zastavenie trestného stíhania v zmysle § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku boli naplnené, a preto bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Miroslav Bilišňanský
prokurátor